

Strasbourg, 6.5.2025
COM(2025) 440 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Časovni načrt za ustavitev uvoza ruske energije

1. UVOD

Kot odziv na rusko agresijo proti Ukrajini februarja 2022 in v skladu z Izjavo iz Versaillesa voditeljev držav in vlad je Komisija maja 2022 začela izvajati načrt REPowerEU¹. V načrtu se je pozvalo k odpravi odvisnosti Evrope od ruske energije s povečanjem energijske učinkovitosti, pospešitvijo uvajanja energije iz obnovljivih virov in diverzifikacijo oskrbe. Odtlej je bilo med letoma 2022 in 2024² z dodatnim uvajanjem energije iz obnovljivih virov in prihranki energije omogočeno zmanjšanje uvoza plina za več kot 60 milijard kubičnih metrov letno, kar prispeva k odmiku od ruskega plina.

Kljub tem prizadevanjem je EU leta 2024 še vedno uvozila 52 milijard kubičnih metrov ruskega plina (32 milijard kubičnih metrov po plinovodu in 20 milijard kubičnih metrov utekočinjenega zemeljskega plina (UZP) ali približno 19 % celotnega uvoza plina v EU), 13 milijonov ton surove nafte in več kot 2 800 ton urana³ v obogateni obliki ali v obliki goriva. Leta 2024 je ruski plin uvozilo deset držav članic, tri države članice⁴ so še vedno uvažale rusko nafto, sedem držav članic pa je iz Rusije uvažalo obogateni uran ali storitve v zvezi z uranom.

Odvisnost od uvoza ruske energije povzroča resna varnostna in gospodarska tveganja za Unijo in njene države članice, saj Rusija stalno uporablja obstoječo oskrbo z energijo kot orožje za ogrožanje stabilnosti in blaginje Unije.

Ta načrt opisuje strategijo EU za postopno opuščanje preostalega uvoza ruske energije. Določa tudi skupno vizijo Evrope, ki sodeluje v duhu solidarnosti, da bi vsem državam članicam zagotovila alternativno in cenovno dostopno oskrbo z energijo, hkrati pa sprejema skupne ukrepe za zmanjšanje ruskih prihodkov, ki poganjajo njen vojni stroj in ogrožajo stabilnost celine⁵. Zmanjšanje odvisnosti od fosilnih goriv bo dodatno okrepilo energetska varnost in suverenost EU v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti EU.

Načrt je vključen v našo strategijo za povečanje konkurenčnosti in odpornosti EU ter pospešitev prehoda na čisto energijo. 29. januarja 2025 je Komisija s sprejetjem kompasa za konkurenčnost določila celovit in ambiciozen načrt za ponovno vzpostavitev evropske industrijske suverenosti. Ta zaveza je dodatno podkrepljena z dogovorom o čisti industriji, akcijskim načrtom za cenovno dostopno energijo in strategijo za unijo pripravljenosti. Te pobude priznavajo negativen vpliv ruskega uvoza energije na evropsko gospodarsko varnost in konkurenčnost.

¹ [COM\(2022\) 230 final](#).

² [Statistični podatki Eurostata o zemeljskem plinu](#). Evropa je leta 2024 uvozila 273 milijard kubičnih metrov, v primerjavi s 334 milijardami kubičnih metrov leta 2022.

³ Ekvivalent naravnega urana, ki ga vsebujejo uvoženi proizvodi.

⁴ Češka od aprila 2025 ne uvažata ruske nafte.

⁵ EU je leta 2024 za rusko energijo skupno plačala 23 milijard EUR, kar vključuje 1 milijardo EUR za jedrska goriva. Vir: COMEX.

V kombinaciji s pospešenim uvajanjem obnovljivih virov energije⁶, vključno z obnovljivimi plini, nadaljnjo elektrifikacijo, energijsko učinkovitostjo in alternativno oskrbo, bo postopno opuščanje ruskih goriv prispevalo k doseganju ciljev dogovora o čisti industriji in akcijskega načrta za cenovno dostopno energijo. Ta načrt ne posega v morebitne prihodnje sankcije EU.

Sprejeti ukrepi za zmanjšanje odvisnosti od ruske energije

EU je s 16 svežnji sankcij že znatno zmanjšala odvisnosti in uvoz energije iz Rusije⁷. S sankcijami je bila dejansko dosežena prepoved uvoza ruskega premoga in nafte v EU ter pretovarjanja tovara v pristaniščih EU, s katerim iz Rusije prevažajo UZP. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti vprašanju izogibanja sankcijam EU za nafto z uporabo flot v senci.

Izvajanje načrta REPowerEU je znatno prispevalo tudi k zmanjšanju povpraševanja po plinu⁸. Pričakuje se, da bosta popolno izvajanje energetskega prehoda in nedavni akcijski načrt za cenovno dostopno energijo do leta 2030 nadomestila do 100 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina. To ustreza prihranku več kot 15 milijard kubičnih metrov plina na leto v EU ali nadaljnjemu zmanjšanju povpraševanja po plinu za 40–50 milijard kubičnih metrov do leta 2027⁹, kar bo olajšalo tudi postopno opuščanje uvoza ruskega plina.

Zaradi usklajenega ukrepanja Komisije in držav članic ter okrepljene energetske diplomacije EU z mednarodnimi partnerji se je uvoz plina (tako UZP kot plina iz plinovodov) iz Rusije zmanjšal s 45 % leta 2021 na 19 % leta 2024. Ta uvoz je bil nadomeščen z dobavo iz zanesljivejših virov doma proizvedene energije, kar je bilo omogočeno z zmanjšano porabo. Projekcije kažejo na nadaljnje zmanjšanje na 13 % v letu 2025 s koncem motenj v tranzitu prek Ukrajine. Tudi delež uvoza ruske nafte se je zmanjšal s 27 % v začetku leta 2022 na zdajšnje 3 %. Kljub znatnemu napredku so ruski plin, nafta in jedrska energija še vedno del mešanice energijskih virov EU, kar ogroža našo gospodarsko varnost in omogoča finančno podporo ruskemu vojnemu gospodarstvu.

Cilj tega načrta, ki temelji na nedavni sinhronizaciji baltskih držav in prenehanju veljavnosti sporazuma o tranzitu plina prek Ukrajine, je nadaljnji napredek pri neodvisnosti EU od ruske energije s postopno odpravo uvoza plina, jedrske energije in nafte, da bi se zmanjšalo tveganje uporabe oskrbe z energijo kot orožja in preprečilo napajanje ruskega proračuna z viri iz EU.

⁶ Delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije EU v višini najmanj 42,5 % do leta 2030, vendar s ciljem 45 %.

⁷ 16. sveženj sankcij, sprejet 24. februarja, ki vključuje prepoved začasnega skladiščenja ruske nafte in je usmerjen proti floti v senci. [EU sprejela 16. sveženj sankcij proti Rusiji](#). Ruski zemeljski plin ni vključen v svežnje sankcij; [glej tudi Časovnica – Sankcije EU proti Rusiji – Consilium](#).

⁸ 18 % med avgustom 2022 in januarjem 2025.

⁹ Ocene na podlagi dolgoročnih napovedi CETO, ki jih je pripravila Komisija in so prilagojene nedavnemu razvoju povpraševanja po plinu. Projekcije odražajo trenutno razpoložljive informacije in pričakovanja, zato so izpostavljene negotovostim, povezanim na primer z nepredvidljivimi gibanji cen energije, geopolitičnimi razmerami in tehnološkim napredkom na področju čistih tehnologij.

Komisija in države članice so tesno sodelovale, da bi zagotovile, da konec tranzita ruskega plina prek Ukrajine decembra 2024 ne bi vplival na zanesljivost oskrbe¹⁰. Čeprav je bil učinek v različnih regijah različen, to ni bistveno vplivalo na splošno zanesljivost oskrbe in cene po vsej EU. To kaže, da so usklajeni pripravljalni ukrepi na ravni EU, prizadevanja za diverzifikacijo in postopnost pri opuščanju ruskega uvoza bistveni za ohranitev stabilnosti cen, predvidljivosti trga in zanesljivosti oskrbe v EU.

Ukrepe, predstavljene v tem načrtu, bi bilo treba izvajati na ravni EU in usklajeno, da bi čim bolj zmanjšali vpliv na cene energije, stabilizirali energetske trge z varno in predvidljivo alternativno oskrbo ter si prizadevali za pravno varnost.

2. POTREBA PO UKREPANJU

2.1 Odvisnost od uvoza ruskega plina

Rusija je večkrat ogrozila zanesljivost oskrbe EU z enostranskim zmanjšanjem pretoka plina evropskim odjemalcem v letih 2006, 2009, 2014 in nazadnje leta 2022 po agresiji na Ukrajino ter pred invazijo. Postopno opuščanje uvoza ruskega plina je zato ključnega pomena za okrepitev energetske varnosti EU pred uporabo uvoza energije kot orožja. Zmanjšali bi se tudi prihodki Rusije, ki se uporabljajo za financiranje neupravičene vojne proti Ukrajini in nadaljnje kopičenje njenih vojaških zmogljivosti.

EU je med letoma 2021 in 2023 zmanjšala uvoz ruskega plina za več kot 70 %, in sicer s 150 milijard kubičnih metrov na 43 milijard kubičnih metrov. Leta 2024 se je ta trend upadanja ustavil, uvoz iz Rusije pa se je povečal. Uvoz UZP se je v primerjavi z letom 2023 povečal za 12 %, in sicer z 18 milijard kubičnih metrov na 20 milijard kubičnih metrov, uvoz po plinovodih pa za 26 %, in sicer s 25 milijard kubičnih metrov na 32 milijard kubičnih metrov.

Več držav članic je sprejelo zgodnje ukrepe za zmanjšanje ali celo prepoved uvoza ruskega plina, vključno s prekinitvijo obstoječih pogodb z ruskimi dobavitelji plina¹¹. Vseeno pa ruski plin tudi po koncu tranzita ruskega plina skozi Ukrajino leta 2025 še vedno predstavlja približno 13 % celotnega uvoza plina v EU. Trenutno se približno dve tretjini ruskega uvoza plina dobavljata na podlagi dolgoročnih pogodb z namembnim krajem v EU, približno tretjina pa se zagotavlja na promptnem (kratkoročnem) trgu. Ker ni komercialnih spodbud in so v veljavi dolgoročne pogodbe, se ne pričakuje, da bodo preostale količine odpravljene brez nadaljnjega ukrepanja na evropski ravni.

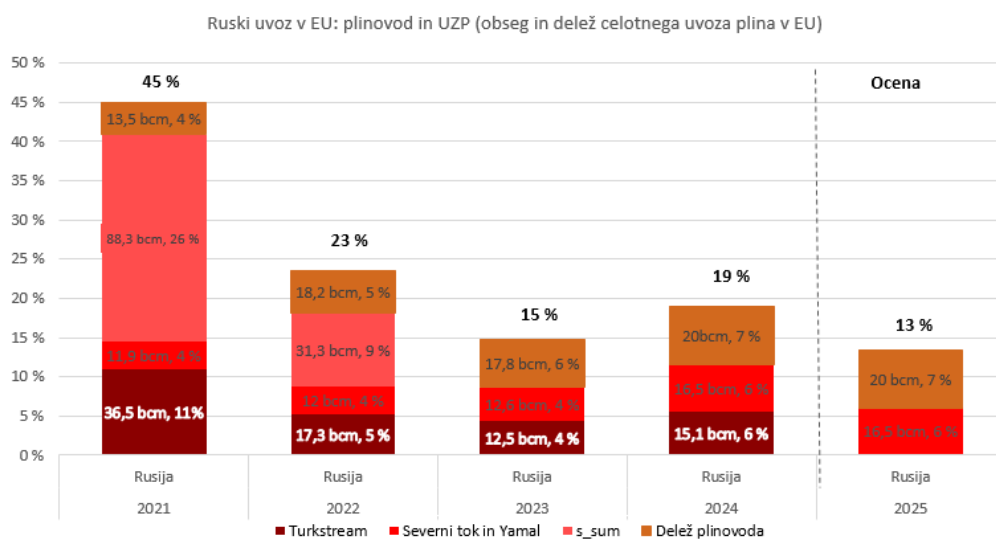
¹⁰ Sporazum o tranzitu med družbama Naftogaz in Gazprom.

¹¹ Estonija, Litva, Latvija, Danska, Finska, Švedska, Nemčija, Poljska, Hrvaška, Malta, Irska, Luksemburg, Avstrija in Češka so prepovedale ali ustavile dobavo plina iz Rusije. Je pa možno, da se nekatere države članice posredno oskrbujejo s plinom ruskega izvora z nakupi na veleprodajnem trgu.

Ukrepi na ravni EU so potrebni, da bi postopno opustili to oskrbo s plinom in hkrati zagotovili alternativno oskrbo mednarodnih partnerjev z UZP ali plinom iz plinovodov, ne da bi pri tem ustvarili nove odvisnosti. V zvezi s tem bo pomembno, da bodo infrastrukturne zmogljivosti, dolgoročno rezervirane za ruski uvoz, na voljo za uvoz plina iz alternativnih virov. EU je že znatno podprla prizadevanja za diverzifikacijo s 184,7 milijarde EUR za pobude, povezane z energijo, v okviru nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost ter instrumenta za povezovanje Evrope – energetika, s 5,84 milijarde EUR (2021–2027) za financiranje čezmejne infrastrukture in 55 milijardami EUR iz proračuna kohezijske politike EU¹².

Kljub napredku pri energetskega prehodu bo plin v prihodnjih desetletjih ostal del mešanice energijskih virov EU¹³. Za zagotovitev stabilne oskrbe bi morala ukrepe za postopno opuščanje ruskega plina spremljati prizadevanja za diverzifikacijo portfelja oskrbe EU. To bi bilo mogoče doseči s skupnimi ukrepi, vključno z združevanjem povpraševanja na ravni EU in s sklepanjem dolgoročnih dobavnih dogovorov z alternativnimi dobavitelji po konkurenčnih cenah¹⁴, kadar je to primerno. Novi pakt za Sredozemlje in pobuda za vsesredozemsko sodelovanje na področju energije bosta zagotovila konkretne priložnosti za nadaljnjo krepitev diverzifikacije oskrbe z energijo.

Prizadevanja za diverzifikacijo ne bi smela biti ogrožena zaradi dogovorov, ki vključujejo zamenjave, tj. nakupe dejanskega ruskega plina od tretjih oseb. Te prakse bi bile v nasprotju s



¹² Predlog za vmesni pregled kohezijske politike bo razširil možnosti za naložbe v energetske prehode, COM(2025) 123 final.

¹³ Glej projekcije evropskega podnebne cilja za leto 2040 SWD (2024) 63 final. Do leta 2040 se bo dobava fosilnih goriv za energetske rabo v primerjavi s sedanjim stanjem zmanjšala za več kot 70 %. Več kot polovica vseh fosilnih goriv, uporabljenih v EU leta 2050, se uporablja v neenergetskem sektorju kot surovina za kemične procese (plastika, gnojila itd.). Postopno opuščanje uvoza fosilnega zemeljskega plina iz Rusije pospešuje krivuljo prehoda. Poraba zemeljskega plina, biometana in bioplina je do leta 2040 ocenjena na približno 105–155 Mtoe (4,5–6,5 EJ). Leta 2050 poraba teh plinastih goriv v EU v vseh scenarijih še vedno znaša med 70 in 80 Mtoe (3,0–3,5 EJ).

¹⁴ Na primer: cene na evropskih ali mednarodnih vozliščih, indeksi in referenčne vrednosti (TTF, Henri Hub itd.).

cilji načrta REPowerEU, saj bi ohranile tok prihodkov v Rusijo, EU pa bi bila še naprej ranljiva za manipulacijo cen.

2.2 Odvisnost od Rusije v jedrskem sektorju

V nasprotju z odvisnostmi v plinskem sektorju so odvisnosti v jedrskem sektorju večplastne. Rusija dobavlja izdelke in storitve strankam iz EU v celotnem jedrskem gorivnem ciklu. Odvisnost je največja v petih državah članicah z reaktorji, zasnovanimi v Rusiji¹⁵, znanimi tudi kot VVER, ki so tradicionalno odvisni od goriva ruskega dobavitelja. Podobno se druge države članice zanašajo na Rusijo v zvezi z jedrskimi materiali, rezervnimi deli ali storitvami jedrskega gorivnega ciklusa. Rusija ima tudi močan položaj pri dobavi nekaterih radioaktivnih izotopov za medicinske postopke.

2.2.1 Nadomestitev ruskih jedrskih goriv z alternativnimi dobavitelji v petih državah članicah z jedrskimi reaktorji, zasnovanimi v Rusiji

Napredek je bil dosežen pri zamenjavi ruskega jedrskega goriva z gorivom drugih proizvajalcev v petih državah članicah z reaktorji VVER, ki jih je zasnovala Rusija. Javne službe v štirih od petih zadevnih držav članic so od leta 2022 podpisale pogodbe o dobavi alternativnega goriva. Kljub temu je treba alternativno gorivo preskusiti in licencirati v vsaki državi članici, preden lahko nadomesti rusko gorivo. Leta 2024 so bili v reaktorje v Bolgariji in na Finskem vstavljeni prvi preskusni gorivni svežnji. EU prek svojih projektov SAVE in APIS tudi finančno podpira razvoj alternativnih goriv¹⁶. V primeru nenadnih sprememb politik se lahko pojavijo kratko- do srednjeročna tveganja za zanesljivost oskrbe.

Pospešiti je treba razvoj alternativnih jedrskih goriv za reaktorje VVER in njihovo licenciranje, sklepanje pogodb z alternativnimi dobavitelji pa bi moralo hitro napredovati v smeri popolne nadomestitve ruske dobave. Pomembna spoznanja prinašajo izkušnje v Ukrajini, kjer napredujejo pri uporabi neruskih alternativnih goriv, vključno z njihovimi izkušnjami z izdajanjem dovoljenj v zvezi z jedrsko varnostjo in preskušanjem goriva.

2.2.2 Diverzifikacija oskrbe in gradnja alternativnih zmogljivosti v jedrskem gorivnem ciklu za vse države članice z jedrskimi objekti

Medtem ko je bilo leta 2024 več kot 14 % urana v EU pridobljenega iz Rusije, je svetovni trg naravnega in predelanega urana precej raznolik¹⁷. Glavna ovira je koncentracija storitev pretvorbe in obogatitve urana, ki so potrebne za pretvorbo predelanega urana v material za proizvodnjo jedrskega goriva, v omejenem številu podjetij. Tista, ki so v EU ali drugih zahodnih državah, zaradi omejenih zmogljivosti delujočih obratov za pretvorbo in obogatitev

¹⁵ Bolgarija, Češka, Finska, Madžarska in Slovaška.

¹⁶ EU finančno podpira razvoj alternativnih goriv za reaktorje VVER, ki ga izvajata Westinghouse (projekt APIS) in Framatome (projekt SAVE), z nepovratnimi sredstvi v višini 10 milijonov EUR za vsak projekt (skupaj 20 milijonov EUR) v okviru programa Euratoma za raziskave in usposabljanje.

¹⁷ Medtem ko se več kot 85 % urana proizvede v šestih državah (Kazahstan, Kanada, Avstralija, Namibija, Niger in Rusija), rudniki urana trenutno delujejo v številnih državah, v nekaterih državah članicah EU pa obstajajo tudi neizkopana nahajališča.

trenutno ne morejo zadovoljiti celotnega povpraševanja. Leta 2024 je Rusija zadovoljila približno 23 % celotnega povpraševanja EU po storitvah pretvorbe urana, pri storitvah obogatitve urana pa je Rusija pokrila skoraj 24 % potreb EU¹⁸.

Medtem ko so evropska podjetja za obogatitev napovedala načrte za razširitev svojih sedanjih zmogljivosti obogatitve, se prvi novi obrat za obogatitev ne pričakuje pred letom 2027. Poleg tega se svetovna industrija pretvorbe urana sooča z ovirami pri povečevanju proizvodnje zaradi tehnološke zapletenosti in negotovosti na trgu, nove zmogljivosti za pretvorbo pa so trenutno napovedane šele za začetek naslednjega desetletja. Jedrski sektor EU je pri nekaterih rezervnih delih in storitvah vzdrževanja še naprej odvisen od Rusije. Nadaljnje mednarodno sodelovanje, kot je sodelovanje v okviru skupine G7, je bistvenega pomena za zagotovitev zadostnih zmogljivosti obogatitve in predelave ter rezervnih delov in storitev v prihodnjih letih. Pregled pristopa k oskrbi z obogatenim uranom, ki ga bo opravila Komisija, bo prav tako podprl krepitev zanesljivosti oskrbe in odpornosti za zanesljive dobavitelje.

Poleg tega so nekateri stabilni radioizotopi, ki se uporabljajo za proizvodnjo medicinskih radioizotopov za zdravljenje raka, močno odvisni od Rusije, EU pa mora v korist vseh držav članic okrepiti prizadevanja za razvoj proizvodnje takih medicinskih radioizotopov v EU. Zlasti bo pomembno okrepiti dobavno verigo radioizotopov z zagotavljanjem dostopa do izvornih materialov, povečati industrijsko proizvodnjo radioizotopov ter podpirati raziskave in inovacije na področju novih terapij nuklearne medicine.

2.3 Odvisnost od Rusije v naftnem sektorju

Leta 2022 je ruska surova nafta predstavljala 27 % uvoza surove nafte v EU, zdaj pa predstavlja le 3 %. To je neposredna posledica uvedbe in učinkovitega izvrševanja sankcij EU, s katerimi je od decembra 2022 prepovedan ruski uvoz surove nafte po morju, od februarja 2023 pa uvoz rafiniranih naftnih derivatov.

Kljub temu je ruska nafta, ki se dobavlja po naftovodih, konec leta 2024 predstavljala pomemben delež skupnega uvoza za Češko, Slovaško in Madžarsko, za katere trenutno veljajo začasna odstopanja od režima sankcij EU.

Z dokončanjem projekta TAL-PLUS aprila 2025 lahko Češka zdaj svojo oskrbo z rusko nafto nadomesti z alternativnimi viri. Za Slovaško in Madžarsko pa ruska nafta predstavlja več kot 80 % njunega skupnega uvoza nafte¹⁹. Ta velika odvisnost lahko pomeni tveganje za njihovo zanesljivost oskrbe. Komisija še naprej podpira te države članice pri postopnem nadomeščanju ruske nafte in zagotavljanju alternativnih dobaviteljev prek plinovoda Adria.

¹⁸ Tržni deleži na podlagi začasnih podatkov za leto 2024.

¹⁹ Po podatkih COMEXT iz let 2023 in 2024.

Rusija se je zanašala na floto tankerjev v senci, da bi ohranila svoj izvoz nafte in se izognila sankcijam. Ta plovila so pogosto stara in v slabem stanju ter imajo nejasno lastništvo in zavarovanje. Zato predstavljajo oprijemljivo tveganje za okolje zaradi možnega razlitja nafte in drugih virov onesnaževanja z ladij, ki lahko povzročijo okoljske nesreče. EU je sankcionirala določene ladje, vzpostavila obsežne diplomatske stike z državami zastave in državami pristanišča ter okrepila obveznosti glede pomorske varnosti, zlasti s skupnim ukrepanjem nordijsko-baltske osmerice ++²⁰.

Potrebni bi bili nadaljnje delo in ukrepi, da bi prekinili delovanje ruske flote v senci in jo odvrnili, kar bi pomenilo izboljšanje varstva okolja ter pomorske varnosti in zaščite in zmanjšanje financiranja ruskega vojnega gospodarstva.

3. UKREPI ZA POSTOPNO OPUŠČANJE UVOZA ENERGIJE IZ RUSIJE

3.1 Plin iz plinovodov in UZP

Ukrep 1: Preglednost, spremljanje in sledljivost

Preglednost, spremljanje in sledljivost so nujno izhodišče za ukrepe za učinkovito postopno opuščanje ruskega plina in zagotavljanje izvrševanja. Obstoječa zakonodaja EU je že prispevala k večji preglednosti in sledljivosti uvoza plina v EU, vendar pa informacije niso dovolj podrobne:

- Predpisi EU²¹ od držav članic zahtevajo, da Komisiji poročajo o nekaterih podrobnostih pogodb o plinu, kot so dolgoročne pogodbe, ki zajemajo plin ruskega izvora. Te se delijo po državah članicah, ne da bi se razkrila identiteta nasprotnih strank v posameznih pogodbah. Celotne pogodbe se lahko zahtevajo samo v posebnih okoliščinah.
- V skladu z zakonodajo EU²² se nekatere informacije o uvoženem plinu sporočijo carinskemu organu ob vstopu na carinsko območje Unije. Vendar pa poročanje nacionalnim organom, pristojnim za energetska politika, ni obvezno.

Medtem ko imajo nekatere države članice vzpostavljena nacionalna pravila o sledljivosti ruskega plina²³, ni skladnega okvira EU za preglednost, spremljanje in sledljivost uvoza ruskega plina v EU.

²⁰ Nordijsko-baltska osmerica ++ vključuje Dansko, Estonijo, Finsko, Nemčijo, Islandijo, Latvijo, Litvo, Nizozemsko, Norveško, Poljsko, Švedsko in Združeno kraljestvo.

²¹ Člen 14 Uredbe (EU) 2017/1938.

²² [Carinski zakonik Unije](#).

²³ Npr. v Španiji, www.enagas.es.

Zato bo Komisija predlagala ukrepe, potrebne za učinkovitejše spremljanje in sledljivost. En ukrep bi od podjetij zahteval, da ustreznim organom držav članic in Komisiji zagotovijo informacije o pogodbah o ruskem plinu (npr. o količinah, trajanju). Drug ukrep bi zagotovil izmenjavo informacij o dejanskem uvozu ruskega plina med carinskimi organi, nacionalnimi energetske in varnostnimi organi ter Komisijo.

Ti ukrepi bi vladam in Komisiji omogočili dostop do ustreznih informacij o ruskem plinu, ki vstopa v njihove energetske sisteme, kar bi omogočilo izvajanje ciljno usmerjenih in učinkovitih ukrepov na ravni EU ter pripravo alternativnih dobav. S temi informacijami bi bila Komisija tudi bolje opremljena za usklajevanje vseevropskih ukrepov za postopno opuščanje po vsej Evropski uniji in pripravo na alternativne dobave.

Da bi to dosegla, namerava Komisija do naslednjega meseca predstaviti zakonodajni predlog o pravilih za večjo preglednost, spremljanje in sledljivost ruskega plina. Da bi izboljšali zanesljivost oskrbe in pripravljenost, namerava Komisija v prihodnjo revizijo strukture energetske varnosti leta 2026 vključiti podobne zahteve glede preglednosti za ves uvoz plina v EU.

Ukrep 2: Nacionalni načrti za podporo ukrepom EU za postopno opuščanje ruskega plina

Dobro pripravljeno, urejeno in varno postopno opuščanje ruskega plina v EU zmanjšuje vpliv na cene, trge in zanesljivost oskrbe. Komisija namerava predlagati zakonodajo, ki bo od držav članic zahtevala, da načrtujejo in spremljajo postopno opuščanje ruskega plina po vsej EU²⁴.

Nacionalni načrti bi morali med drugim določati:

- obseg uvoza ruskega plina na podlagi obstoječih pogodb, vključno s pogodbami s klavzulami „vzemi ali plačaj“²⁵;
- časovni načrt, vključno z mejniki, ki podpirajo ukrepe EU za doseganje cilja postopnega opuščanja ruskega plina;
- možnosti diverzifikacije in tehnične zmogljivosti za nadomestitev ruskega plina, tudi s sodelovanjem v obstoječih regionalnih skupinah.

Komisija bo države članice podpirala pri pripravi načrtov prek vzpostavljenih delovnih in usklajevalnih skupin, kot je koordinacijska skupina za plin, ali posebne podskupine ter regionalnih skupin.

Komisija namerava naslednji mesec predstaviti zakonodajni predlog o nacionalnih načrtih za postopno opuščanje ruskega plina in priporoča, da države članice svoje prve nacionalne načrte

²⁴ Glede predlaganih pravil o postopnem opuščanju glej *ukrep 3* spodaj.

²⁵ Pogodba „vzemi ali plačaj“ je vrsta sporazuma, ki se običajno uporablja v energetske industriji, zlasti pri prodaji plina. Ta pogodba določa, da mora kupec prevzeti dobavo določene količine plina ali plačati vnaprej določeno kazen, če dobave ne prevzame.

predložijo že do konca leta 2025, da bi omogočile varno, usklajeno in dobro pripravljeno postopno opuščanje.

Ukrepi 3: Postopna prepoved uvoza ruskega plina

Na podlagi skupnih evropskih priprav in ocene učinka ukrepov, ki jih je Komisija izvedla od sprejetja izjave iz Versaillesa, vključno z učinki na zanesljivost oskrbe s plinom, trg, cene in pravne vidike (vključno s pogodbami), namerava Komisija predlagati pravne ukrepe za učinkovito postopno opuščanje uvoza plina iz Rusije.

Če bo opuščanje postopno in bodo zagotovljeni alternativni viri dobave, se pričakuje, da bo imela prepoved uvoza ruskega plina omejen učinek na cene in zanesljivost oskrbe v državah članicah iz naslednjih razlogov:

- Izvajanje energetskega cilja EU in podpornih regulativnih okvirov²⁶ bo pospešilo uvajanje energije iz obnovljivih virov in energetske učinkovitosti po vsej EU. Ocenjuje se, da lahko EU prihrani več kot 15 milijard kubičnih metrov plina na leto, s čimer bi se skupno povpraševanje po plinu v EU do leta 2027 zmanjšalo za 40–50 milijard kubičnih metrov.
- Po navedbah Mednarodne agencije za energijo (IEA) se pričakuje, da bo v prihodnjih letih na voljo dodatna svetovna oskrba z UZP, s čimer se bo izboljšalo ravnoesje na svetovnem trgu²⁷. Medtem ko bodo razmere na svetovnih trgih UZP v letu 2025 še naprej zaostrene, se za konec leta 2026 napovedujejo nove zmogljivosti za UZP v količini 85–90 milijard kubičnih metrov, zlasti iz ZDA, Kanade, Katarja in afriških držav. To naj bi odtehtalo napovedano povečanje svetovnega povpraševanja. Do leta 2030 naj bi se svetovna izvozna zmogljivost UZP povečala za približno 250 milijard kubičnih metrov, kar je skoraj 50-odstotno povečanje v primerjavi z obstoječo oskrbo z UZP.
- Države članice so zaradi usklajenih prizadevanj in naložb na začetku energetske krize dobro opremljene za oskrbo z UZP s strani svetovnih partnerjev. Med letoma 2022 in 2024 je bilo naročenih rekordnih dvanajst novih terminalov za UZP in šest projektov širitve, s čimer se je uvozna zmogljivost za UZP v EU povečala za 70 milijard kubičnih metrov. Med njimi so terminali za UZP v Aleksandropolisu (Grčija), Raveni (Italija), na Krku (Hrvaška), v Świnoujściju (Poljska) ter terminal Wilhelmshaven 2 in terminali v Mukranu, Stadeju in Lubminu (Nemčija). Skupna uvozna zmogljivost EU za UZP

²⁶ Vključno z obstoječo direktivo o energiji iz obnovljivih virov, svežnjem o trgu vodika in razogljičenega plina, direktivo o energetske učinkovitosti, zasnovi trga električne energije, akcijskim načrtom za omrežja, akcijskim načrtom za cenovno dostopno energijo in načrtovanim akcijskim načrtom za elektrifikacijo.

²⁷ Vir: [World Energy Outlook 2024 \(poročilo o energetske prihodnosti sveta za leto 2024, IEA\)](#) in [poročilo o trgu plina – prvo četrtletje 2025 \(IEA\)](#).

tako znaša približno 250 milijard kubičnih metrov na leto, kar je več kot dvakratnik sedanjega uvoza UZP.

- Večje količine plina bodo v prihodnjih letih na voljo tudi v Srednji in Jugovzhodni Evropi, regiji, ki je tradicionalno odvisna od dobave po ruskih plinovodih. Pričakuje se, da bo od leta 2027 Neptun Deep, plinsko polje na morju v Romuniji, v prvih desetih letih delovanja proizvedlo 8 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina na leto. Od leta 2026 se bo zmogljivost čezjadranskega plinovoda povečala za 1,2 milijarde kubičnih metrov, kar bo omogočilo večji uvoz plina iz Azerbajdžana.
- Plinska infrastruktura v EU je dovolj prožna, z alternativnimi potmi in čezmejnimi povezovalnimi točkami, ki vsem državam članicam omogočajo dostop do UZP in uvoza po plinovodih iz neruskih virov. Od leta 2022 so države članice razvile ključno infrastrukturo, dodatna pa bo dokončana do konca leta 2028.

Približno dve tretjini ruskega uvoza UZP in plina iz plinovodov temeljita na obstoječih dolgoročnih pogodbah z namembnim krajem v EU. Preostale količine se dobavljajo kratkoročno (na promptnem trgu), pri čemer uvozniki odločajo o nakupih na podlagi svojih potreb in prevladujočih tržnih pogojev. Z daljšim trajanjem pogodb in količinami v obstoječih dolgoročnih pogodbah, ki so večje od količin, običajno kupljenih v promptnih pogodbah o dobavi, je primerno, da se uvede postopno opuščanje uvoza ruskega plina v dveh korakih, začevši nemudoma z vsemi novimi pogodbami in obstoječimi promptnimi (kratkoročnimi) pogodbami.

Postopen pristop k odpravi uvoza ruskega plina bi trgom omogočil, da se bolje prilagodijo ter kar najbolj zmanjšajo vpliv na trg in morebitne posledice za zanesljivost oskrbe.

Komisija bo zagotovila, da bodo ukrepi za odpravo uvoza ruskega plina zasnovani tako, da bodo kar najbolj zmanjšali gospodarski vpliv na udeležence na trgu ter da bodo v celoti skladni s pravom EU in obveznostmi po mednarodnem pravu.

a. Prepoved uvoza na podlagi novih pogodb in obstoječih promptnih pogodb za ruski plin

Ker promptne pogodbe zadevajo manj pomemben del skupnih ruskih količin in vključujejo kratkoročne dobave, je postopna odprava ustreznih količin mogoča v razmeroma krajšem časovnem okviru. Komisija namerava naslednji mesec predstaviti zakonodajni predlog za prepoved vsega uvoza na podlagi novih ruskih pogodb o dobavi plina in obstoječih promptnih pogodb. Taka prepoved naj bi začeti veljati najpozneje do konca leta 2025.

b. Prepoved uvoza ruskega plina na podlagi obstoječih dolgoročnih pogodb

Komisija namerava naslednji mesec predlagati ukrepe za prepoved preostalega uvoza ruskega plina, tako plina prek plinovodov kot UZP, tj. količin, uvoženih na podlagi obstoječih

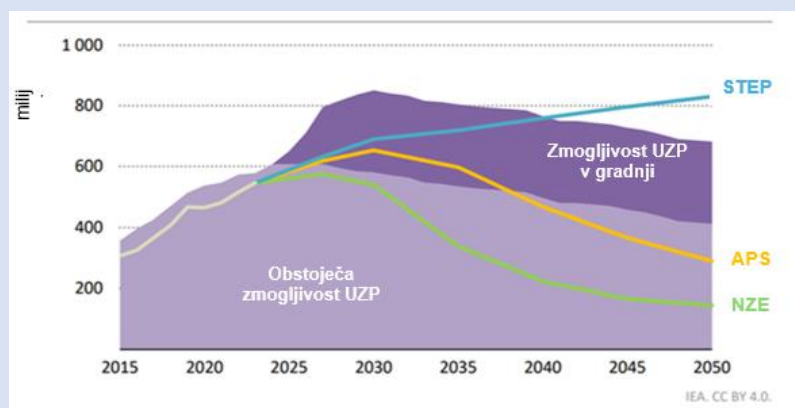
dolgoročnih pogodb. Potrebna postopna odprava tega uvoza zaradi večjih količin zahteva daljše prehodno obdobje za prizadete uvoznike. Taka prepoved naj bi začela veljati najpozneje konec leta 2027.

Komisija bo vključila zadevne države članice in zagotovila, da bo predlog temeljil na ustrezni oceni pravnih in gospodarskih učinkov.

Posledice postopnega opuščanja ruskega plina

EU je od začetka krize čedalje bolj odvisna od UZP, ki je imel ključno vlogo pri nadomeščanju uvoza ruskega plina in trenutno predstavlja približno 40 % uvoza EU. Zato so cene plina v EU zdaj bolj izpostavljene dinamiki trgov UZP, ki imajo globalni obseg.

Od leta 2025 naj bi svetovna oskrba z UZP rasla vse hitreje, in sicer s 25–30 milijardami kubičnih metrov dodatne zmogljivosti leta 2025, približno 60 milijardami kubičnih metrov leta 2026, približno 80 milijardami kubičnih metrov leta 2027 in približno 40 milijardami kubičnih metrov leta 2028. S tem se bo skupna zmogljivost za UZP do leta 2028 povečala za približno 200 milijard kubičnih metrov, kar je petkrat več od uvoza ruskega plina v EU (IEA (januar 2025) „Poročilo o trgu plina, prvo četrtletje leta 2025“). Po podatkih Mednarodne agencije za energijo (IEA (oktober 2024) „Svetovni energetski obeti za leto 2024“) bo s tem do leta 2030 dosežen presežek UZP v višini vsaj 130 milijard kubičnih metrov (glej spodnji graf), to pa naj bi „znižalo mednarodne cene plina“.



Vir: Slika 4.7 – World Energy Outlook 2024 (Svetovni energetski obeti za leto 2024)

Opomba: STEPS (javno objavljene politike), APS (napovedane zaveze) in NZE (neto ničelne emisije do leta 2050) odražajo napovedi povpraševanja po različnih scenarijih.

Čeprav ostaja nekaj negotovosti glede časovnega okvira za začetek delovanja novih projektov v zvezi z UZP, naj bi imela postopna odprava uvoza ruskega plina, **če se bo izvajala v skladu z razvojem svetovnega trga in zanesljivimi dobavitelji**, omejen učinek na evropske cene energije in zanesljivost oskrbe.

Glede na pričakovano uvedbo novih zmogljivosti za utekočinjanje je smiselno začeti s promptno dobavo (približno tretjina celotnega ruskega uvoza). Dodatna pričakovana izvozna zmogljivost, ki bo do leta 2026 na voljo na svetovni ravni (+85–90 milijard kubičnih metrov na leto), naj bi bila **v veliki meri zadostna za kompenzacijo promptnega obsega**, ki ga EU ne bo več črpala iz Rusije. Poleg tega velik del ruske promptne dobave v EU predstavlja UZP, njegova odstranitev pa bi najverjetneje povzročila regijsko prerazporeditev trgovine z UZP, ne da bi se bistveno spremenila dobava, ki je na voljo na svetovni ravni.

Ker se svetovno ravnoesje izboljšuje (+165–170 milijard kubičnih metrov novih zmogljivosti utekočinjanja letno do leta 2027) in je v EU na voljo več domače proizvodnje (polje Neptun Deep), bi EU **lahko varno dokončala postopno opuščanje preostalega ruskega plina, ki je trenutno predmet dolgoročnih pogodb** (20–25 milijard kubičnih metrov na leto). Daljše prehodno obdobje bi evropskim kupcem omogočilo tudi preoblikovanje obstoječih pogodb in po potrebi podpis novih pogodb za alternativne dobave.

Ukrep 4: Podpiranje diverzifikacije z združevanjem povpraševanja in boljšo uporabo infrastrukture

Zagotovitev alternativne oskrbe pri zanesljivih partnerjih je ključnega pomena za omejitev kakršnega koli vpliva na trg ali zanesljivost oskrbe. Norveška, ki je največja dobaviteljica plina v EU, ter Romunija in Grčija lahko na primer pomagajo pri diverzifikaciji v srednji in vzhodni Evropi, kjer tradicionalno prevladuje ruski plin, in sicer prek baltskega oziroma transbalkanskega plinovoda. Komisija bo nadaljevala razprave z zanesljivimi dobavitelji in znatno okrepila sodelovanje na področju energije s partnerskimi državami na Bližnjem vzhodu, v severni Afriki, ob Črnem morju in prek strategije Global Gateway²⁸.

Hkrati bi bilo treba, kjer je to mogoče, še naprej razvijati alternative uvozu zemeljskega plina, zlasti z elektrifikacijo ali spodbujanjem proizvodnje bioplina, biometana ter čistega vodika v skladu z načrtom REPowerEU.

Med krizo se je program AggregateEU²⁹ izkazal za učinkovito orodje, ki prispeva k ciljem REPowerEU s podpiranjem evropskih potrošnikov in podjetij pri nabavi neruskega plina. Drugi vmesni krog združevanja in usklajevanja povpraševanja v okviru mehanizma AggregateEU je bil zaključen 26. marca 2025 in vzbudil veliko zanimanje tako na strani povpraševanja kot na strani ponudbe, in sicer 29 milijard kubičnih metrov povpraševanja, 31 milijard kubičnih metrov ponudbe in skoraj 20 milijard kubičnih metrov usklajenih interesov ponudbe in povpraševanja. Zajel je povpraševanje po plinu med letoma 2025 in 2030 ter kupcem omogočil, da navedejo prednostni terminal v EU ali dobavo franco na ladijski krov, kar je kupcem zagotovilo dodatno prožnost.

V prihodnje bi bilo treba preučiti tudi možnosti, ki presegaajo združevanje povpraševanja, da bi izkoristili kupno moč EU in podprli njena prizadevanja za diverzifikacijo.

Komisija na podlagi izkušenj s programom AggregateEU ocenjuje izvedljivost platforme za podporo povečanju in trgovanju s plinastimi molekulami nefosilnega izvora, vključno z biometanom.

Poleg tega Komisija sodeluje z industrijo in drugimi deležniki, da bi pospešila uvajanje trajnostnega bioplina in biometana. Od sprejetja akcijskega načrta za biometan leta 2022 je bil dosežen znaten napredek, tudi prek industrijskega partnerstva za biometan. Komisija bo na podlagi uspešne sklenitve industrijskega partnerstva za biometan v okviru tristranske pogodbe vzpostavila novo mrežo držav članic za bioplin, da bi bolje obravnavala raznolike potrebe na različnih področjih EU ter vključila nacionalne in lokalne deležnike.

²⁸ Glej Global Gateway: [Global Gateway – Evropska komisija](#)

²⁹ [AggregateEU – Evropska komisija](#)

Glede na posebne izzive v državah članicah in pogodbenicah Energetske skupnosti v srednji in jugovzhodni Evropi (CESEC) pri čezmejni trgovini bo Komisija delovala v okviru skupine CESEC na visoki ravni,³⁰ s sekretariatom Energetske skupnosti³¹ ter s partnericami širitve, da bi kar najbolj povečala uporabo obstoječe infrastrukture za odpravo regulativnih in tržnih ovir ter povečanje diverzifikacije in pomoč državam kandidatkam pri zmanjševanju odvisnosti od uvoza ruske energije.

3.2. Jedrska energija

Ukrep 5: Nove omejitve za postopno odpravo ruskega uvoza urana, obogatenega urana in drugih jedrskih snovi

V nasprotju z odvisnostmi v plinskem sektorju so odvisnosti v jedrskem sektorju večplastne, v primeru nenadnih sprememb politike pa se lahko kratko- do srednjeročno še vedno pojavijo tveganja za zanesljivost oskrbe. Zato je namen tega ukrepa podpreti postopno opuščanje dobave urana, obogatenega urana in drugih jedrskih snovi iz Rusije, ki se uporabljajo za proizvodnjo goriva za evropske jedrske reaktorje, tudi s strani ruskega dobavitelja goriva za reaktorje VVER, ki jih je zasnovala Rusija.

a. Ukrepi v zvezi z obogatenim uranom

Komisija si bo prizadevala, da bo ruski uvoz obogatenega urana ekonomsko manj izvedljiv, tako da bo naslednji mesec predstavila trgovinske ukrepe za uvoz obogatenega urana. To bo izenačilo konkurenčne pogoje ter spodbudilo politične in poslovne odločitve v zadevnih državah članicah, da se pospešijo naložbe in krepitev zmogljivosti, razvije vrednostna veriga EU in uvede postopna diverzifikacija ter odmik od Rusije, hkrati pa to omogočilo dobavo od drugih mednarodnih partnerjev.

b. Omejitve pogodb, ki jih sopodpiše Agencija za oskrbo Euratom

Naslednji mesec namerava Komisija od določenega datuma omejiti tudi nove dobavne pogodbe za uran, obogateni uran in druge jedrske snovi³², ki jih Agencija za oskrbo Euratom sopodpiše z ruskimi dobavitelji. Dobave na podlagi obstoječih pogodb se bodo nadaljevale, vendar Agencija za oskrbo Euratom ne bo več odobrila podaljšanj in novih pogodb o dobavi. Ta ukrep bo okrepil dolgoročno zanesljivost oskrbe in predvidljivost ter podprl evropske industrijske in gospodarske akterje, vključene v dejavnosti jedrskega gorivnega cikla, z zagotavljanjem zanesljivosti in predvidljivosti naložbenih odločitev.

³⁰ Energetske povezave v srednji in jugovzhodni Evropi.

³¹ [Energetska skupnost](#).

³² Glej člen 52 v povezavi s členom 197 Pogodbe Euratom.

Ukrep 6: Obveznost diverzifikacije in preglednost: nacionalni načrti za postopno opuščanje ruske jedrske oskrbe

Komisija si bo prizadevala za sistematično ukrepanje držav članic, da bi postopno opustile dobavo jedrskega goriva, storitev v zvezi z gorivom in rezervnih delov iz Rusije ter jih sčasoma nadomestile s povsem evropskimi alternativami. Države članice bodo morale pripraviti nacionalne načrte s konkretnimi ukrepi in roki, Komisija pa priporoča, da svoje prve nacionalne načrte predložijo že do konca leta 2025, da bi gospodarskim akterjem zagotovile gotovost in predvidljivost pri naložbenih odločitvah za zagotavljanje zadostnih zmogljivosti za pretvorbo in obogatitev urana.

Komisija namerava naslednji mesec predlagati zakonodajni predlog s posebnimi cilji za države članice:

- nadomestitev ruskih jedrskih goriv z alternativnimi gorivi s pospešitvijo sklepanja pogodb in licenciranja takih goriv ter nadaljnjim razvojem popolnoma evropskih alternativ,
- postopna odprava odvisnosti od Rusije za uran, obogateni uran in druge jedrske materiale,
- povečanje preglednosti nad odvisnostmi ter spodbujanje diverzifikacije ruske dobave rezervnih delov in storitev vzdrževanja.

Komisija in Agencija za oskrbo Euratom bosta nadaljevali sodelovanje in dialog s petimi prizadetimi državami članicami in deležniki v jedrskem sektorju, da bi zagotovili dobro usklajevanje in spremljanje napredka pri prizadevanjih za diverzifikacijo.

Ukrep 7: Povečanje proizvodnje EU: predlog pobude za evropsko „radioizotopsko dolino“ (ERVI)

Komisija namerava predlagati vzpostavitev strukture EU – evropske „radioizotopske doline“ – za zagotovitev oskrbe EU z medicinskimi radioizotopi s povečanjem lastne proizvodnje, zmanjšanjem odvisnosti EU od tujih dobaviteljev, zlasti Rusije, in povečanjem odpornosti evropske dobavne verige ob upoštevanju različnih potreb držav članic.

Vpliv postopnega opuščanja ruskega jedrskega uvoza

Čeprav lahko prizadevanja za diverzifikacijo povzročijo nihanje cen urana in goriva zaradi dostopa do oskrbe z uranom na svetovnih trgih, so večji vplivi na cene električne energije malo verjetni, saj cena jedrskega goriva in z njim povezanih storitev predstavlja le majhen del končnih stroškov električne energije iz jedrskih elektrarn.

Kratkoročno ostajajo nekatera tveganja glede zanesljivosti oskrbe, povezana z jedrsko oskrbo iz Rusije. Vendar pa se pričakuje, da bodo ta tveganja ublažili naslednji dejavniki:

- ❖ države članice, ki upravljajo jedrske reaktorje VVER, imajo zaloge jedrskega goriva, ki bodo pokrile njihove potrebe v naslednjih nekaj letih,
- ❖ goriva alternativnih dobaviteljev so lahko na voljo in licencirana v bližnji prihodnosti, preden se zaloge porabijo,
- ❖ dodatne zmogljivosti za storitve jedrskega gorivnega ciklusa se gradijo in bi morale biti na voljo v kratko- do srednjeročnem obdobju.

Poleg zmanjšanja tveganj za zanesljivost oskrbe bodo predlagani ukrepi skrbno umerjeni in postopno uvedeni, da se zagotovi predvidljivost za gospodarske akterje, ustvari spodbujevalni učinek in preprečijo izkrivljanja na trgu.

3.3 Nafta

Ukrep 8: Nacionalni načrti za postopno opuščanje ruske nafte in zagotovitev alternativne oskrbe

Komisija v skladu s predlogom za pripravo nacionalnih načrtov za postopno opuščanje ruskega plina priporoča, da zadevni državi članici načrtujeta in spremljata postopno opuščanje uvoza nafte iz Rusije. Na voljo je zadostna infrastruktura za nadomestitev takega uvoza nafte iz neruskih virov. Zato namerava Komisija predlagati obveznost, ki bo od teh držav članic zahtevala, da pripravijo tak načrt in njegovo spremljanje.

Zadevne države članice bi morale do konca leta 2027 pripraviti in Komisiji predložiti nacionalne načrte, v katerih bi opisale svoje strategije za nadomestitev uvoza ruske nafte z naslednjimi podatki:

- časovni načrt, vključno z mejniki in ustreznimi ukrepi, za doseg cilja postopne opustitve ruske nafte,
- možnosti diverzifikacije in tehnične zmogljivosti za nadomestitev ruske nafte,
- obseg uvoza ruske nafte na podlagi obstoječih pogodb in njihov potek.

Takšni načrti bi se lahko vključili kot poglavje v nacionalne načrte za postopno opuščanje ruskega plina.

Usklajevanje in podporo bodo zagotavljale obstoječe delovne in usklajevalne skupine, kot je koordinacijska skupina za nafto, ali namenske podskupine ter regionalne skupine. Komisija spodbuja prizadete države članice, naj dajo prednost alternativni infrastrukturi za oskrbo, kadar je na voljo.

Komisija namerava naslednji mesec predstaviti zakonodajni predlog o nacionalnih načrtih za postopno opuščanje preostalega uvoza ruske nafte in priporoča, da zadevne države članice svoje prve nacionalne načrte predložijo že do konca leta 2025.

Ukrep 9: Nadaljnje nalaganje in izvrševanje sankcij subjektom in plovilom, osumljenim nezakonitih dejavnosti

Za reševanje težave izogibanja sankcijam EU v zvezi z nafto z uporabo flote v senci so predvideni naslednji ukrepi:

- Nadaljnje ozaveščanje in dialog z zadevnimi tretjimi državami.
- Sodelovanje z mednarodnimi partnerji, vključno z Mednarodno pomorsko organizacijo (IMO), za vzpostavitev in ohranjanje strogih standardov pomorske varnosti in zaščite.
- Spodbujanje držav članic h krepitvi pomorskega nadzora na podlagi integriranih storitev, ki jih gosti Evropska agencija za pomorsko varnost, kar bo omogočilo:
 - stalno spremljanje in izmenjavo informacij v zvezi z zadevnimi plovili za odkrivanje sumljivih dejavnosti ali vedenja;
 - učinkovitejše odvrčanje nezakonitih pomorskih dejavnosti in izvrševanje mednarodnega pomorskega prava.
- Visoki predstavnik bo skupaj z državami članicami preučil napotitev misije EU v okviru skupne varnostne in obrambne politike s ciljem:
 - izvajanja nadzora in stalnega spremljanja pomorskih dejavnosti za odkrivanje sumljivih plovil ali vedenja;
 - preprečevanja nezakonitih pomorskih dejavnosti.
 - Izvrševanje mednarodnega pomorskega prava, tudi na način, da se od države zastave sumljivega plovila ali njegovega poveljnika zahteva, da plovilo vstopi v teritorialno morje države, v kateri lahko ta obalna država sprejme vse potrebne ukrepe v skladu s konvencijo UNCLOS in svojim notranjim pravom.
 - Vkrcaje na pozornost vzbujajoča plovila na odprtem morju ali v izključnih ekonomskih conah držav članic EU in inšpekcijski pregled teh plovil, kadar to dovoljuje konvencija UNCLOS ali po pridobitvi soglasja države zastave v ta namen.
- Sklepanje sporazumov z zadevnimi državami zastave, da se pridobi njihovo soglasje za predhodno odobrene postopke vkrcanja na odprtem morju ali v izključnih ekonomskih conah držav članic EU.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Cilj tega časovnega načrta za odpravo uvoza ruske energije je zagotoviti neodvisnost EU od ruske energije s postopnim opuščanjem uvoza plina, jedrske energije in nafte na urejen, varen in dobro pripravljen način v skladu s ciljem EU glede podnebne nevtralnosti.

Dopolnjuje strateške cilje EU, kot so določeni v kompasu za konkurenčnost za EU, dogovoru o čisti industriji in akcijskem načrtu za cenovno dostopno energijo, in sicer z zmanjšanjem uvoza fosilnih goriv od dobaviteljev, ki vzbuja pomisleke glede gospodarske varnosti, ter pospešitvijo čistega prehoda z odmikom od fosilnih goriv.

Z devetimi ukrepi, predlaganimi v tem načrtu, bo ruska energija učinkovito odstranjena s trgov EU, ne da bi bila pri tem ogrožena zanesljivost oskrbe, hkrati pa bo vpliv na cene in trge kar najmanjši.

Za uresničitev načrta bodo potrebne močna zavezanost, solidarnost, angažiranost in sodelovanje vseh držav članic, institucij EU in akterjev na trgu energije.

Komisija bo ocenila vpliv postopnega opuščanja uvoza ruske energije in pozorno spremljala napredek ter vsem državam članicam zagotovila potrebno podporo pri reševanju morebitnih izzivov, s katerimi se lahko soočijo. Te redne izmenjave informacij v obstoječih usklajevalnih skupinah in skupinah za regionalno sodelovanje bodo zagotovile, da bo EU ostala na dobri poti k doseganju svojih ciljev, hkrati pa pravočasno in učinkovito izvedla vse potrebne prilagoditve glede na zanesljivost oskrbe in dinamičen razvoj trga.